

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Petru Moraru, Nadejda Toma
judecând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de condamnatul Bivol

Igor, prin care se solicită casarea sentinței judecătorești Ialoveni din 15 noiembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014, în cauza penală în privința lui,

Bivol Igor Ilarion, născut la 15 februarie 1978, originar și domiciliat în s. Costești, r-nul Ialoveni.

Datele referitoare la examinarea cauzei:

- 1. de la 02 noiembrie 2010 pînă la 14 august 2012; de la 10 ianuarie 2013 pînă la 15 noiembrie 2013 (prima instanță)*
- 2. de la 20 septembrie 2012 pînă la 11 decembrie 2012; de la 13 decembrie 2013 pînă la 04 februarie 2014 (instanța de recurs)*
- 3. de la 23 iulie 2014 pînă la 04 noiembrie 2014 (instanța de recurs).*

CONSTATĂ :

1. Prin sentința judecătorești Ialoveni din 14 august 2012 **Bivol Igor Ilarion** a fost achitat de sub învinuirea în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, deoarece fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Bivol Igor Ilarion a fost învinuit pentru faptul că el pe data de 28.09.2010, aproximativ la orele 02:00, ignorînd intenționat prevederile art.14 lit. a) RCR, care stipulează expres, că conducătorului vehiculului îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate alcoolică, conducînd automobilul de model „Dacia Logan”, cu n/î IL AI 528, în apropierea s. Costești, r. Ialoveni, a fost stopat de către colaboratorul PR Ialoveni pentru verificarea actelor și, în timpul verificărilor s-a constatat că de la ultimul mirosea a alcool, temei pentru ce a fost condus la spitalul raional pentru a trece testul de stabilire a stării de ebrietate în vederea constatării alcoolemiei, însă a refuzat categoric de la examenul medical nominalizat, fapt confirmat prin procesul verbal din 28.09.2010 cu nr. 1103.

3. Sentința a fost atacată cu recurs de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, la amendă în mărime de 650 (șase sute cincizeci) unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pentru o perioadă de 5 (cinci) ani.

În motivarea cerințelor sale, acuzatorul de stat a indicat că pe cauză erau

administrare suficiente probe care demonstau pe deplin vinovăia inculpatului în fapta incriminată, iar colaboratorii de poliție au acționat în deplină concordanță cu prevederile Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin HG nr. 296 din 16.04.2009.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2012, a fost admis recursul, fiind casată sentința și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a indicat că instanța de fond nu a dat apreciere declarațiilor inculpatului, date în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei în fond, la fel cum nu s-a expus și asupra procesului-verbal nr. 1103. La fel, instanța de recurs a constatat necesitatea administrării pe cauză de probe noi.

6. Prin sentința judecătorei Ialoveni din 15 noiembrie 2013 **Bivol Igor Ilarion** a fost recunoscut vinovat în comiterea faptei prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, fiind liberat de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

7. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Bivol Igor la 28.09.2010, aproximativ la orele 02:00, ignorând intenționat prevederile art.14 lit. a) RCR, care stipulează expres, că conducătorului vehiculului îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate alcoolică, conducând automobilul de model „Dacia Logan”, cu n/î IL AI 528, în apropierea s. Costești r. Ialoveni, a fost stopat de către colaboratorul PR Ialoveni pentru verificarea actelor și, în timpul verificărilor s-a constatat că de la ultimul miros a alcool, temei pentru ce a fost condus la spitalul raional pentru a trece testul de stabilire a stării de ebrietate în vederea constatării alcoolemiei, însă a refuzat categoric de la examenul medical nominalizat, fapt confirmat prin procesul verbal din 28.09.2010 cu nr. 1103.

8. Sentința a fost atacată cu recurs de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cerințelor sale, inculpatul a indicat că probele examinate în instanța de judecată nu demonstau vinovăia sa în cele incriminate, iar medicul narcolog Arhireu I. nu era împuternicit la data indicată să efectueze examinarea medicală privind stabilirea stării de ebrietate și naturii ei.

La fel, s-a indicat că instanța de fond a emis o sentință neprevăzută de Codul de procedură penală, s-a expus unilateral asupra probelor administrate în cauză, acordând prioritate doar probelor acușării și a pus la baza soluției sale probe vădit false (procesul-verbal privind constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, procesul-verbal de constatare a infracțiunii, procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, nr. 1103).

A mai fost invocată comiterea unui șir de încălcări procesuale precum ar fi: copierea în conținutul sentinței a unor fragmente de text din rechizitoriu, expunerea incorectă a textului unor acte normative, invocarea neprezentării de către partea apărării a probelor în confirmarea vinovăției inculpatului, indicarea incorectă a procedurii și termenului de contestarea a sentinței, lipsa expunerii asupra corpurilor delictive, încălcarea dreptului la apărare.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014, care a fost pronunțată integral la 25 februarie 2014, recursul a fost respins, fiind menținută sentința.

10. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a indicat că în cadrul examinării cauzei în fond, în condițiile legii a fost stabilită și expusă în sentință fapta comisă de către inculpat și corect au fost încadrate acțiunile lui în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, fiindcă el a comis refuzul de la testarea alcoolscoptică și de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate, a naturii ei și de la recoltarea probelor biologice.

La fel, instanța de recurs a considerat că instanța de fond, stabilind vinovăția inculpatului, corect a încetat procesul penal în privința lui, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Prin urmare, circumstanțele de fapt reținute în sarcina inculpatului au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală : declarațiile martorilor, materialele dosarului, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Nu au fost considerate relevante și au fost respinse ca nefondate motivele recursului, precum că medicul Arhireu Iurie nu a efectuat procedura indicată în procesul-verbal nr. 1103, iar testul alcoolscoptic l-a prezentat ca fiind examinare medicală, că i-a fost încălcat dreptul de a recuza medicul expert, ori în procesul verbal nr. 1103 al examinării medicale a fost indicat concret, că persoana supusă examinării Bivol Igor era cu miros puternic de alcool și a refuzat colectarea probelor de sânge din motivul, că nu are încredere în medic.

Procesul-verbal nr. 1103 al examinării medicale de constatare a stării de ebrietate și naturii ei, întocmit de către medicul Arhireu Iurie corespundea prevederilor pct. 29 al Hotărârii Guvernului nr.296 din 16.04.2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei în care este stipulat:

În cazul refuzului persoanei examinate de a semna, medicul care a efectuat examinarea va face mențiunea respectivă în procesul-verbal.

Concomitent, potrivit pct. 17, 18 al Regulamentului susmenționat inculpatul era obligat să treacă examinarea medicală în baza adresării personale timp de 2 ore la altă instituție medicală la alegerea sa, ori nimeni nu l-a împiedicat să efectueze o altă examinare.

În cazul dat, nu se impunea însoțirea inculpatului de către agentul constatator la altă instituție medicală, fiindcă fusese constatat faptul comiterii de către primul a refuzului de la examinarea medicală fără a fi invocate de către el careva motive întemeiate privind exprimarea neîncrederii față de medic, iar pe de altă parte, actele normative și locul unde se afla Bivol Igor îi permiteau în mod real posibilitatea adresării personale timp de 2 ore la altă instituție medicală la alegerea sa.

Motivul recursului, precum că după testarea de către medicul Arhireu Iurie a lui Bivol Igor nu era necesară examinarea medicală a fost respins, fiindcă potrivit pct. 6 lit. „a, d, al Regulamentului susmenționat, inculpatul trebuia să treacă examinarea medicală cu prelevarea probelor biologice ca persoană la care în urma testării alcoolscoptice s-a constatat o concentrație de alcool în aerul expirat, ca persoană bănuită de consum de alcool, care refuză testarea alcoolscoptică.

Referitor la contestarea actelor procedurale, care presupus au fost falsificate, instanța de recurs a indicat, că aceste motive au fost invocate cu încălcarea termenului prevăzut de art. 230 alin. (2), art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, fiindcă la finisarea urmăririi penale nu au fost contestate actele anexate la dosar.

A fost considerat irelevant și motivul recursului, cu privire la încălcarea dreptului la apărare, ori cererea de renunțare la apărător a fost întocmită în prezența avocatului P. Ciobanu (f.d.14,17), care acorda bănuțului Bivol Ig. asistența juridică, iar ulterior Bivol Ig. nu a manifestat interesul de a-și alege alt avocat sau de a solicita prezența apărătorului, adică în cazul dat au fost respectate prevederile art. 71 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală și nu era obligatorie participarea apărătorului în condițiile prevăzute de art. 69 Cod de procedură penală.

Mai mult, pe parcursul urmăririi penale, a judecării cauzei, a judecării recursului și apoi a rejudecării din nou a cauzei în instanța de fond, inculpatul nici nu a invocat încălcarea dreptului la apărare.

Referitor la corpul delict - permisul de conducere pe numele lui Bivol Ig. anexat la dosar prin ordonanța din 11.10.2010 (f.d. 10,54), expediat în judecată cu dosarul, s-a menționat, că conform procesului verbal al ședinței de judecată (f.d. 163-166), această chestiune nu a fost pusă în discuție la judecarea cauzei și nu a fost soluționată prin sentință, însă potrivit art. 250 Cod de procedură penală la cererea inculpatului, instanța de fond se poate expune asupra corpului delict prin încheiere.

11. Hotărârile instanțelor de fond și recurs sunt atacate cu recurs în anulare de către condamnat, care a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție ca fiind depus la 27 iunie 2014 și care solicită casarea acesteia cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cerințelor sale condamnatul invocă lipsa în acțiunile sale a elementelor infracțiunii incriminate, cât și imposibilitatea de a recuza expertul. Este atrasă atenția asupra nerespectării dispozițiilor privind calitatea persoanei, deoarece medicul Arhireu I. nu era împuternicit de a efectua examinarea medicală privind stabilirea stării de ebrietate și naturii ei la orele 02:00, aceasta urmînd a fi efectuată de către medicul de gardă.

Mai este invocată lipsa temeiului legal de a efectua examinarea medicală, fapt ce reprezintă încălcarea principiului legalității procesului penal, cât și lipsa unui cadru legal privind efectuarea examinării medicale.

Se invocă și admiterea neîntemeiată în calitate de probă a procesului-verbal de examinare medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr. 1103, deoarece nu a fost petrecută examinarea medicală de stabilire a stării de ebrietate.

Consideră condamnatul că au fost încălcate de către instanța de fond și prevederile art. 96 alin. (2) Cod de procedură penală, iar la faza urmăririi penale i-a fost încălcat dreptul la apărare prin respingerea cererii de eliberare a copiilor din dosar.

A mai fost invocată comiterea unui șir de încălcări procesuale precum ar fi: invocarea neprezentării de către partea apărării a probelor în confirmarea vinovăției inculpatului, indicarea incorectă a procedurii și termenului de contestarea a sentinței, lipsa expunerii asupra corpurilor delictive, încălcarea dreptului la apărare

11.1. Pe cauză nu a fost depusă nici o referință.

12. Verificînd argumentele recursului în anulare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 453 Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.

Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată este o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Colegiul lărgit constată că problemele ridicate în recursul în anulare declarat, au constituit anterior obiect de examinare, iar instanța de recurs ordinar, corect le-a apreciat și a adoptat soluția expusă în pct. pct. 9 și 10 al prezentei decizii.

Astfel, Colegiul lărgit apreciază temeinicia concluziilor instanței de recurs potrivit căreia, fapta comisă de către inculpat a fost stabilită în condițiile legii, fiind corect încadrate acțiunile condamnatului în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, fiindcă el a comis refuzul de la testarea alcoolscoptică și de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate, a naturii ei și de la recoltarea probelor biologice, totodată, fiind corect încetat procesul penal, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

La fel, întemeiat au fost considerate irelevante, fiind respinse ca nefondate, argumentele precum că medicul Arhireu Iurie nu a efectuat procedura indicată în procesul-verbal nr. 1103, iar testul alcoolscoptic l-a prezentat ca fiind examinare medicală, că i-a fost încălcat dreptul de a recuza medicul expert. Această concluzie rezulta din faptul că în procesul verbal nr. 1103 al examinării medicale a fost indicat concret, că persoana supusă examinării Bivol Igor era cu miros puternic de alcool și a refuzat colectarea probelor de sânge din motivul că nu are încredere în medic.

În aceeași ordine de idei, corect s-a indicat asupra faptului că inculpatul era obligat să treacă examinarea medicală în baza adresării personale timp de 2 ore la altă instituție medicală la alegerea sa, acesta nefiind împiedicat să efectueze o altă examinare, iar însoțirea lui de către agentul constatator la altă instituție medicală nu se impunea, fiindcă fusese constatat faptul comiterii de către primul a refuzului de la examinarea medicală, fără a fi invocate de către el careva motive întemeiate privind exprimarea neîncrederii față de medic, iar pe de altă parte, actele normative și locul unde se afla Bivol Igor îi permiteau în mod real posibilitatea adresării personale timp de 2 ore la altă instituție medicală la alegerea sa.

Corect a fost respins și argumentul potrivit căruia, după testarea de către medicul Arhireu Iurie a lui Bivol Igor nu era necesară examinarea medicală, deoarece ultimul trebuia să treacă examinarea medicală cu prelevarea probelor biologice ca persoană la care în urma testării alcoolscoptice s-a constatat o concentrație de alcool în aerul expirat, ca persoană bănuită de consum de alcool, care refuză testarea alcoolscoptică.

Cu referire la presupusele falsificări a actelor procesuale din cauza penală, instanța de recurs întemeiat a indicat, că aceste motive au fost invocate cu încălcarea termenului prevăzut de art. 230 alin. (2), art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, deoarece la finisarea urmăririi penale nu au fost contestate actele anexate la dosar, corect respingînd argumentele date.

Alegațiile cu privire la presupusa încălcare a dreptului la apărare, la fel nu și-au găsit confirmare, din motiv că cererea de renunțare la apărător a fost întocmită în prezența avocatului P. Ciobanu (f.d.14,17), care acorda bănuitului Bivol Ig. asistența juridică, iar ulterior Bivol Ig. nu a manifestat interesul de a-și alege alt avocat sau de a solicita prezența apărătorului, adică în cazul dat au fost respectate prevederile art. 71 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală și nu era obligatorie participarea apărătorului în

condițiile prevăzute de art. 69 Cod de procedură penală. Totodată s-a constatat că presupusa încălcare s-a invocat abia în faza recursului ordinar.

Concluziile instanței de recurs referitor la corpul delict - permisul de conducere pe numele lui Bivol Ig. anexat la dosar prin ordonanța din 11.10.2010 (f.d. 10,54), expeditat în judecată cu dosarul, sunt întemeiate, bazându-se pe faptul că cu toate că această chestiune nu a fost pusă în discuție la judecarea cauzei și nu a fost soluționată prin sentință, potrivit art. 250 Cod de procedură penală la cererea inculpatului, instanța de fond se poate expune asupra corpului delict prin încheiere.

Reieșind din cele expuse, se constată că toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile privind vinovăția condamnatului în comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, hotărârea contestată nefiind afectată de un viciu fundamental.

13. În conformitate cu art. art. 338, 435 alin. (1), pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul în anulare declarat de condamnatul Bivol Igor, în cauza penală în privința lui *Bivol Igor Ilarion*, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 25 noiembrie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Petru Moraru

Nadejda Toma